

Република Србија
ОСНОВНА ШКОЛА „ЋЕЛЕ-КУЛА“
Ниш, Радних бригада 28
Број: 610-348/1-2019-04
Датум: 12.09.2019. године

На основу чланова 99, 108. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17, 27/18 - др. закони и 10/19, у даљем тексту: Закон) и члана 439. Статута Основне школе „Ћеле-кула“ Ниш (дел. бр. 610-266/1-2019-04 од 20.08.2019. године), у сарадњи са представником Секретаријата за образовање Града Ниша, Школски одбор Основне школе „Ћеле-кула“ Ниш, на седници одржаној 12.09.2019. године, доноси

ПРАВИЛНИКА О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА „ЋЕЛЕ-КУЛА“ НИШ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у Основној школи „Ћеле-кула“ Ниш (у даљем тексту: Школа) и за време извођења свих активности које организује Школа (у даљем тексту: Правилник) прописују се мере, начин и поступак заштите ученика Школе и начин њиховог спровођења.

Заштита и безбедност ученика обезбеђује се у складу са ближим условима, облицима, мерама, начину, поступку и смерницама за заштиту и безбедност ученика, које прописује министар надлежан за послове образовања.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушким роду подразумевају природни женски и мушки род лица на која се односе.

Члан 2.

Ученици имају право на заштиту и безбедност према одредбама Правилника:

- 1) у школској згради и школском дворишту,
- 2) на путу између куће и Школе,
- 3) ван школске зграде и школског дворишта – за време остваривања образовно-васпитног рада или других активности које организује Школа.

Члан 3.

Деца и ученици имају право на:

- 1) заштиту и безбедност од поступака других лица;
- 2) физичку заштиту и безбедност: у школском дворишту, за време наставе, на путу између куће и Школе;
- 3) заштиту и безбедност од болести и повреда;
- 4) здравствено-хигијенску заштиту и безбедност;
- 5) заштиту и безбедност у хигијени исхране;
- 6) ментално-хигијенску заштиту и безбедност;
- 7) заштиту и безбедност од пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.
- 8) заштиту и безбедност за време реализације: екскурзије, наставе у природи, факултативних излета;
- 9) заштиту и безбедност за време реализације других активности које реализује Школа.

Члан 4.

Одељењски старешина и наставници који са ученицима обрађују одговарајуће програмске садржаје обавезни су да их упознају са опасностима с којима се могу суочити за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности избегавају или отклањају.

Члан 5.

Одредбе Правилника дужни су да поштују директор Школе (у даљем тексту: директор), запослени у Школи (у даљем тексту: запослени), ученици, родитељи, односно законски заступници ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећа лица када се налазе у објекту Школе, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Члан 6.

Запослени, родитељи и ученици обавезни су да директору, стручним сарадницима, дежурном наставнику, секретару Школе (у даљем тексту: секретар), дипломираним економисти за финансијско-рачуноводствене послове Школе (у даљем тексту: дипломирани економиста) или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 7.

Посебна обавеза директора је да проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Провера из става 1. овог члана врши се без најаве.

Члан 8.

Ради спровођења мера утврђених Правилником, Школа сарађује са државним органима, органима градских општина, Града Ниша и другим лицима с којима је таква сарадња потребна.

Члан 9.

На материју коју уређује Правилник примењују се и одредбе других општих аката Школе чија је примена важна за остваривање заштите и безбедности ученика.

II ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У ОБЈЕКТУ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ

1. Заштита и безбедност од поступака других лица

Члан 10.

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата заштиту и безбедност од:

- 1) дискриминације,
- 2) насиља, злостављања и занемаривања,
- 3) понашања које вређа углед, част или достојанство,
- 4) страначког организовања и деловања,
- 5) дуванској дима,
- 6) употребе дрога.

Члан 11.

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика од поступака других лица, сходно се користе одредбе Правила понашања у Школи и активности стручног Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Поред тога, остваривању заштите и безбедности ученика од поступака других лица примењују се и одредбе члана 12. и 13. Правилника.

Члан 12.

У Школи и школском дворишту је строго забрањено уношење и конзумирање алкохола, наркотика и других средстава са психоактивним дејством, уношење оружја, оруђа и других средстава којима се могу нанети повреде, угрозити живот, нанети штета школској и личној имовини као што су: ватрено оружје, петарде и друга пиротехничка средства, хемијска средства у течности или спреју којима се могу нанети повреде, палице, чоке, све врсте ножева и друга средства која могу угрозити безбедност и живот ученика, запослених, родитеља и трећих лица.

Службена лица (запослени у МУП-у) могу уносити оружје у складу с правилима њихове службе.

Члан 13.

За време трајања наставе и других активности, стално је откључана само главна капија у школском дворишту - капија према главном улазу у Школу, а остале капије и сви улази у Школу су закључани.

За откључавање капија у школском дворишту и улазних врата овлашћени су домар/мајстор одржавања (у даљем тексту: домар), чистач и директор.

По доласку на посао, домар или чистач откључавају капије у школском дворишту и главна улазна врата, проверавају стање школских просторија, о томе обавештавају директора, главног дежурног наставника по њиховом доласку на посао и предузимају друге неопходне мере.

Главна улазна врата откључавају се пре почетка и по завршетку наставе и других активности, као и у време одмора, а друга улазна врата откључавају се по потреби.

Када се у Школи не изводи настава нити друге активности, све капије у школском дворишту и сва улазна врата Школе су закључана.

За откључавање капија и улазних врата на почетку радног времена у првој смени и за закључавање капије и улазних врата на крају радног времена задужен је домар, а у његовом одсуству чистач, по овлаштењу директора.

2. Заштита и безбедност ученика у школском дворишту

Члан 14.

Строго је забрањен улазак превозним средствима (автомобили, камиони и сл.) у двориште Школе, сем у изузетним случајевима за потребе Школе, Хитне помоћи и потребе допремања ужине.

У школском дворишту забрањено је возити бицикле, мотоцикле и слично.

Забрањено је увођење домаћих животиња (паса, мачака и др.).

Домар и чистач редовно обилазе школско двориште, упозоравају лица која не поштују забране из става 1. до 3. овог члана и све неправилности редовно пријављују директору.

Члан 15.

Школа је дужна да свако организовано окупљање већег броја ученика, које је у организацији Школе, пријави Министарству унутрашњих послова - Полицијској управи Ниш (у даљем тексту: ПУ Ниш), обавештењем о датуму и времену одржавања скупа.

Школа је дужна да за свако окупљање из претходног става овог члана обезбеди дежурство наставника.

Члан 16.

Безбедност ученика у школском дворишту остварује се:

- редовном контролом дворишта: дежурни наставник, домар, чистачи;
- уређењем школског терена у складу са законом и применом мера безбедности;
- обавезним присуством дежурног наставника пре почетка наставе и за време великог одмора;
- обавезним присуством наставника физичког васпитања за време наставе физичког васпитања, спортских такмичења и других активности;
- обавезним присуством наставника за време ваннаставних активности, јавних активности и сличних манифестација;
- онемогућавањем приступа беспосленим лицима за време наставе и других облика образовно-васпитног рада (упоређењем да напусти школско двориште);
- осветљењем и редовном контролом исправности сијалица у школском дворишту;
- сарадњом са ПУ Ниш у контроли школског дворишта: дежурна патрола, дежурни саобраћајни полицијац, школски полицијаџи;
- естетско-еколошким уређењем школског дворишта;
- редовном заменом поломљених стакала;
- редовним контролом парковског дела дворишта: кошење траве, уклањање смећа;
- превентивним прскањем око ограде школског дворишта сумпором ради заштите од гмизаваца;
- редовном контролом ограде: домар одмах уклања сваки недостатак;
- уклањање снега и леда испред улаза у Школу, на стазама од капије до Школе, тротоару поред школског дворишта, посыпање соли;
- уклањање леденица са приступачних и безбедних места;
- хитно пријављивање насиљног понашања у дворишту дежурном наставнику, директору, стручним сарадницима а по потреби ПУ и школском полицијацу.

Сви запослени дужни су да редовно прате и пријављују, а домар да одмах отклања недостатке у школском дворишту. У случају да недостатке домар није у стању сам да отклони, дужан је да обавести директора.

3. Заштита и безбедност у објекту Школе

Члан 17.

Сви запослени дужни су да редовно прате и пријављују, а домар да одмах отклања недостатке у објекту Школе.

Справе у сали за физичко васпитање морају се редовно одржавати у исправном стању.

Пре почетка наставне године домар и наставници физичког васпитања проверавају стање спрата у сали за физичко васпитање и у школском дворишту. У случају да недостатке није у стању сам да отклони, домар је дужан да обавести директора.

Чистачи су дужни да свакодневно прегледају ученионице, санитарне просторије и остале просторије на којима су распоређене на одржавању хигијене и да о променама односно недостатцима без одлагања обавесте домара како би их отклонио.

4. Контрола уласка и изласка из Школе

Члан 18.

Дежурни наставници, домар и чистач који дежура на пријавници остварују контролу уласка и изласка из Школе.

Приликом уласка обавезно је евидентирање трећих лица у свеску дежурства уписивањем имена и презимена, времена уласка, код кога долазе и време изласка.

У случају било каквих проблема, обавештава директора, а у њиховом одсуству стручне сараднице, секретара или дипломираних економиста.

По потреби обавештава и дежурну службу МУП-а.

Члан 19.

Родитељи ученика могу да улазе и бораве у холу приземља Школе, када доводе и одводе децу.

Родитељ је у обавези да обавести одељењског старешину о лицу које ће одводити ученика из Школе у случају његове спречености.

Родитељ ученика првог и другог разреда, који похађају продужени боравак, у обавези су да по ученике дођу до ученионице али да у ученионицу не улазе, како се не би реметио образовно-васпитни рад.

Приступ родитељима и трећим лицима-пратиоцима деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом на свим местима где се остварује образовно-васпитни рад а у циљу пружања помоћи ученику, дозвољен је уз договор са директором, одељењским старешином и наставником.

У случају спречености родитеља, помоћ ученицима са сметњама у развоју и инвалидитету пружају запослени.

Члан 20.

Одељењски старешина је у обавези да информише родитеље о времену пријема родитеља како не би дошло до ометања наставе.

Пријем родитеља врши се у складу са распоредом пријема родитеља који је истакнут на видном месту у Школи (на огласној табли Школе), сајту Школе као и путем достављања родитељу распореда пријема родитеља на почетку школске године.

До одступања у распореду пријема родитеља може доћи уз сагласност наставника као и у хитним ситуацијама.

Члан 21.

Учиницима је забрањено да за време наставе без дозволе одељењског старешине или наставника изађу из Школе.

Одељењски старешина односно наставник може дозволити излазак из Школе само у изузетним случајевима (на захтев родитеља, болести ученика и сл.)

Ученик не може, без обзира на разлог, без пратње бити удаљен са часа.

Забрањено је слати ученике да обављају приватне послове запосленог.

5. Заштита и безбедност ученика за време наставе и других образовно-васпитних активности

Члан 22.

Школа је дужна да обезбеди физичку заштиту и безбедност ученика за време наставе и других активности.

Члан 23.

Школа предузима мере превенције, едукације и информисање ученика и родитеља и обавештава надлежне државне органе и сарађује са њима у циљу спречавања угрожавања физичког и психичког интегритета ученика.

Члан 24.

Школа је дужна да обезбеди материјалну и техничку исправност објекта Школе и опреме (електроинсталације, инсталације за противпожарну заштиту, постројење за грејање, систем громобранске инсталације, санитарне инсталације, врата, прозори, стаклене површине, зелене површине, шахте и друго) како би се обезбедила физичка заштита и ученика.

Све неправилности у раду и недостатке Школа је дужна да одмах отклони, а ако није у могућности, дужна је да се обрати надлежном органу локалне самоуправе.

Наведена опрема мора да буде у складу са стандардима и мора се користити према упутству за употребу.

Члан 25.

Безбедност ученика за време наставе остварује се:

- редовном контролом свих инсталација, инвентара, опреме и друго;
- евидентирањем уласка и изласка из Школе трећих лица, за време наставе и других образовно-васпитних активности, односно осталих активности Школе;
- обезбеђењем радне дисциплине за време наставе и других облика образовно-васпитног рада;
- повећаном опрезношћу наставника на часу физичког васпитања / физичког и здравственог васпитања / изабраног спорта / слободних активности, техничког образовања /технике и технологије, физике и хемије приликом извођења огледа и експеримената, као и на свим осталим часовима где је потребна већа опрезност предметног наставника;
- обезбеђењем средстава за указивања прве помоћи у случају повреде ученика;
- за време наставе физичког васпитања свлачионице морају бити закључане;
- праћењем примене Правила понашања ученика, родитеља, запослених и трећих лица која улазе у школску зграду од стране директора;
- благовременим обезбеђивањем замене одсутног наставника,
- дежурством по распореду.

Дежурни на пријавници главног улаза Школе дужан је да:

1. поштује дневни распоред дежурства, а у случају спречености дужан је да обезбеди замену;
2. заустави трећа лица која се не обазиру на обавезу пријављивања на пријавници;
3. уредно уписује трећа лица која која улазе у објекат Школе у књигу дежурства: име и презиме, време уласка, код кога иде, време изласка;
4. откључава улазна врата за улазак ученика само по потреби;
5. пријављује директору, стручним сарадницима, главном дежурном наставнику, секретару или дипломираним економисти, нарушување реда или угрожавање безбедности.

6. Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 26.

У циљу обезбеђивања здравствене заштите, запослени и ученици су дужни да се придржавају основних правила хигијене (прање руку пре додирања хране, избегавање размењивања прибора за личну хигијену и шминке, коришћење марамица или руке при кашљању и кијању, коришћење тоалета према њиховој намени и сл.).

У циљу обезбеђивања здравствене заштите у свим санитарним просторијама школе обавезан је течни сапун и средство за дезинфекцију руку.

Члан 27.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и повреда, Школа:

- 1) води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта,
- 2) води бригу о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика,

- 3) поступа по мерама надлежних органа донете по прописима у области здравства,
- 4) према својим финансијским могућностима, обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика,
- 5) према својим могућностима, примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности,
- 6) обезбеђује надзор наставника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде,
- 7) предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његовог родитеља,
- 8) родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, обавезује да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује Школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји.

Члан 28.

Ученик чије здравствено стање, према налазу надлежног лекара, представља опасност за осталу децу, ученике и запослене, родитељи не смеју слати на наставу нити на друге активности у организацији Школе.

7. Заштита и безбедност од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава

Члан 29.

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од пожара, Школа је обавезна да се придржава Закона о заштити од пожара, пратећих прописа и свог општег акта о тој материји.

Школа је дужна да на видним местима истакне план евакуације у случају пожара.

Школа је дужна да истакне знак забране пушења у складу са законом који регулише ту материју.

Члан 30.

У циљу заштите ученика у Школи се спроводе мере заштите од пожара предвиђене законом:

- обезбеђен прописан број апата за гашење пожара,
- редовна контрола апата и хидраната за гашење пожара,
- редовна контрола паник светла,
- редовна контрола громобрана, електричних инсталација и других уређаја који подлежу контроли у складу са прописима који регулишу заштиту од пожара,
- обука запослених за реаговање у случају опасности од пожара, почетног пожара и руковање апаратима за гашење пожара као и редовна провера знања запослених из ове области,
- ангажовање стручног лица за заштиту од пожара,
- обезбеђена одговарајућа опрема (секира, лопата, песак, прва помоћ и др.).

Члан 31.

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливавања фекалија, домар проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домаћа, директора или дежурног наставника о уоченим променама на водоводним и/или канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 32.

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Школа је дужна да изврши контролу електричне инсталације у складу са законским прописима а нарочито након извршене адаптације и уочених недостатака.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домаћа, директора или дежурног наставника о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 33.

У Школи је забрањена употреба решоа, грејалица, кварцних пећи, плинских боца за кување и осталих уређаја који могу довести до изазивања пожара или експлозија.

Члан 34.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домаћа, директора или дежурног наставника о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Поред спровођења мера из ст. 1. и 2. овог члана, Школа је обавезна да за време громљавине обезбеди да ученици буду у објекту Школе.

Члан 35.

Домар и чистач дужни су да свакога дана на почетку рада изврше преглед свих просторија и увере се у исправност инсталација, провере стање спрата у дворишту и постојању услова за несметан рад.

Уколико домар или чистач примете неке неправилности домар је дужан да их отклони, а ако није у могућности да то сам уради, да одмах обавесте директора, стручне сараднике, секретара или дипломираног економисту.

Члан 36.

По завршеном часу наставник је дужан да искључи клима уређаје, електро-уређаје, уклони запаљиве течности и други лако запаљиви материјал и сл.

Домар и чистачи су дужни да после наставе обиђу све просторије и у њима отклоне опасности које би могле да проузрокују пожар, експлозију или неку другу несрећу.

Члан 37.

У Школи треба да се обезбеди оптимална температура за рад.

Домар је дужан да проверава грејање у Школи и у случају квара на инсталацијама да исте што хитније отклони, или обавести надлежну службу у Граду, директора, секретара или дипломираног економисту.

Члан 38.

У Школи се мора обезбедити адекватно осветљење за рад.

Домар је дужан да редовно мења прегореле неонске цеви и сијалице.

Члан 39.

У школском дворишту се мора обезбедити редовно кошење траве и сечење сувих грана.

Члан 40.

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја ученика и неовлашћених лица, закључани, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље.

Члан 41.

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходном применом чл. 29. до 40. Правилника.

8. Прва помоћ

Члан 42.

Школа обучава запослене за пружање прве помоћи код надлежне установе.

У случају повређивања ученика, Школа (запослени обучени за прву помоћ, дежурни наставник, одељењски старешина и сваки други запослени) је дужан да обезбеди прву помоћ ученику уколико је она неопходна, и да о повреди ученика одмах обавести родитеље и по потреби затражи лекарску интервенцију (Служба хитне помоћи).

У случају повређивања запослених или трећих лица у просторијама Школе и школског дворишта Школа (запослени обучени за прву помоћ, дежурни наставник и сваки други запослени) је дужан да обезбеди прву помоћ запосленом односно трећем лицу уколико је она неопходна, да по потреби затражи лекарску интервенцију (Служба хитне помоћи).

О наступању случаја из става 3. овог члана запослени су дужни да одмах обавесте директора, секретара или дипломираног економисту ради предузимања мера које налаже Закон о безбедности и здрављу на раду односно да обавесте лице за безбедности и здравље на раду, надлежну полицијску управу и инспекцију рада.

Члан 43.

Школа је дужна да обезбеди постојање комплета за прву помоћ у складу са прописима и да обезбеди његову доступност свим запосленим у Школи у току радног времена Школе.

Ормарни за прву помоћ налазе се на видном месту у Школи.

Ормарни се морају одржавати у уредном стању и са потребним количинама санитетског материјала и средстава за пружање прве помоћи. Лица задужена за прву помоћ обавештавају директора и дипломираног економисту о утрошеном материјалу ради набавке.

На ормарима за прву помоћ налазе се имена и презимена лица обучена за пружање прве помоћи и њихови контакт телефони, контакт телефон Дома здравља, амбуланте у Дуваништу, Хитне помоћи, ватрогасача, полиције, лица за безбедност и здравље на раду, лица за заштиту од пожара.

Забрањено је стављати у ормарни предмете који се не сматрају санитетским материјалом. Ормарни за прву помоћ мора бити закључан.

Кључ се налази на ормарни за прву помоћ.

III ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ

Члан 44.

Директор и запослени прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима Школи.

Сваки запослени обавезан је да о уоченим недостатцима на саобраћајној сигнализацији обавести директора, који ће ради решавања проблема ступити у контакт с надлежним органима.

Школа предузима мере превенције, едукације и информисање ученика и родитеља и обавештава надлежне државне органе и сарађује са њима у циљу спречавања угрожавања интегритета ученика.

Члан 45.

Школа пред надлежним органима покреће иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање "лежећих полицаја", семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца, обележавање пешачког прелаза и знакова за ограничење брзине на прилазима Школи,

постављање препрека на тротоарима око Школе како би онемогућавали паркирање на тротоарима које ученици користе и тако даље).

Члан 46.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обратно, директор, наставници, стручни сарадници и сви запослени у Школи:

- 1) опомињу ученика којег сртну на његовом путу од куће до Школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља и предузима друге мере.

Члан 47.

Безбедност ученика у околини Школе остварује се:

- сарадњом Школе и надлежних органа локалне самоуправе за постављање вертикалне и хоризонталне сигнализације, „лежећег полицајца“, саобраћајних знакова, забране паркирања возила на тротоарима и улицама око Школе, осветљење улица и друго,
- постављањем препрека или баријера на тротоарима улица које ученици користе,
- редовном контролом надлежних инспекција које проверавају рад продавница, угоститељских објеката, играоница у околини Школе,
- изграђивањем саобраћајне културе ученика кроз редовну наставу и додатну едукацију,
- позивањем стручних лица ПУ Ниш који спроводе додатну едукацију ученика из области безбедности у саобраћају,
- сарадња са ПУ Ниш: дежурство саобраћајног полицајца, дежурног полицајца пре почетка наставе, за време великог одмора и по позиву Школе.

1. Предузимање других мера у циљу обезбеђивања физичке заштите и безбедности ученика

Члан 48.

Строго је забрањен сваки вид понашања које може довести до самоповређивања или повређивања другог детета и ученика, запосленог или трећег лица: прескакање ограде школског дворишта, пењање на школске клупе и друге делове школског инвентара, пењање на симс, нагињање кроз прозоре, седење или стајање на симсу, непримерено коришћење школског инвентара (превртање, бацање, разбијање...), трчање, гурање, саплитање, клизање и сл. у објекту Школе и школском дворишту и друго.

Запослени, ученици, родитељи ученика и трећа лица која посећују Школу дужни су да се придржавају кућног реда Школе који је истакнут у ходницима Школе и у учионицама.

Члан 49.

Ради потпуне безбедности ученика, запослених, родитеља као и трећих лица Школа је у обавези да врши редовна испитивања инсталација у складу са важећим прописима и то на период од шест месеци:

1. исправности противпожарних апарата;
2. исправности паник осветљења;
3. исправности хидратантске мреже.

Испитивање исправности громобранске инсталације и електричне инсталације врши се у складу са законом.

Испитивање електричне инсталације врши се увек када дође до неких преправаки.

Испитивање услова радне околине врши се у складу са законом.

Члан 50.

Школа је у обавези да:

1. оспособи и провери знање запослених из области противпожарне заштите у складу са законом;
2. оспособи запослене за безбедан и здрав рад приликом заснивања радног односа и провери знање запослених периодично у складу са посебним законом;
3. оспособи 2% запослених за пружање прве помоћи.

Члан 51.

Школа има видео надзор у циљу побољшања заштите и безбедности ученика.

Видео камере су распоређене тако да у сваком тренутку Школа може да прати остваривање заштите и безбедности ученика.

Посебна обавеза директора и стручних сарадника је да, по потреби, прегледају снимак са видео надзора, како би се утвrdio ниво заштите и безбедности ученика.

Члан 52.

Школа има школског полицајца који је задужен за обилазак и контролу безбедности у објекту Школе, школском дворишту и околини Школе.

Школа по потреби обавештава и позива школског полицајца да интервенише у ситуацијама нарушене безбедности ученика.

**IV ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ОБЈЕКТА ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ
ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ
ШКОЛА**

Члан 53.

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзији, настави у природи, излете као и за време извођења друге активности ван објекта Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника.

Поред одредба из става 1. овог члана, на остваривање заштите и безбедности ученика ван објекта Школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Школа, примењују се и одредбе члана 54. и 55. Правилника и све мере ради заштите и безбедности ученика којима се обезбеђује физичка, здравствено-хигијенска и ментално-хигијенска заштита ученика.

**1. Заштита и безбедност ученика за време реализације
експулзија, наставе у природи, излете и сличних активности**

Члан 54.

Приликом избора понуђача за извођење излете, екскурзија, наставе у природи и сличних активности са ученицима, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;

2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;

3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и др.);

4) квалитет исхране ученика;

5) квалитет смештаја ученика;

6) посебно осигурање ученика.

Члан 55.

За све наведене активности из члана 54. Правилника, неопходна је присутност стручног вође путовања.

Након завршеног оваквог облика рада стручни вођа путовања дужан је да поднесе писани извештај о реализацији директору. Директор подноси извештај о реализацији екскурзија, наставе у природи и излете Савету родитеља Школе и Наставничком већу Школе ради разматрања а Школском одбору Школе ради разматрања и усвајања.

Члан 56.

Запосленима је забрањено да на екскурзију, наставу у природи и излете воде своју децу, осим уколико су они ученици одељења за које се наведене активности организују.

Родитељ је дужан да пре поласка на пут упозна наставника - пратиоца са здравственим стањем ученика које може бити од утицаја на безбедност ученика током путовања и боравка на екскурзији или настави у природи (хроничне болести, алергије, специфичности у исхрани и сл.).

Родитељ је дужан да одељенском старешини за вишедневна путовања достави доказ о обављеном лекарском прегледу ученика.

Члан 57.

Одељењски старешина, односно стручни вођа путовања, дужни су да у случају болести ученика, повреде или у другим сличним случајевима, након предузимања неопходних мера помоћи, овоме без одлагања обавесте родитеље и директора.

Забрана свих облика насиља, забрана поседовања, употребе и подстрекавања на употребу алкохола и опојних средстава, забрана пушења, забрана поседовања и коришћења оружја, оруђа и других средстава која могу довести до самоповређивања или повређивања других, као и остала правила понашања и безбедности ученика и запослених примењују се и за време извођења наставе у природи, екскурзије и излете.

У случају да ученик учини тежу повреду Правила понашања, тежу повреду обавеза ученика и повреду забране, родитељ је у обавези да, по позиву стручног вође пута, ученика одмах, односно пре истека екскурзије, наставе у природи или излете, врати кући.

Члан 58.

Безбедност ученика се остварује:

- организовањем екскурзија и наставе у природи у складу са Правилником о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи уз сагласност родитеља;
- организовањем излете ван Града Ниша уз посебну сагласност родитеља а у складу са Годишњим планом рада Школе.

Члан 59.

Одељењски старешина је дужан да у време извођења наставе у природи, екскурзије и излете врши надзор и контролу ученика на начин који ће обезбедити њихову физичку и хигијенску сигурност и безбедност.

2. Заштита и безбедност ученика за време реализације других активности

Члан 60.

За активности као што су: такмичења, посета музеја, одлазак у позориште, изложбе и друге активности које не спадају у активности из члана 54. став 1. Правилника, одељењски старешина/предметни наставник је дужан да води своје ученике а може да ангажује и родитеље како би се побољшао ниво заштите и безбедности ученика, ако процени да је то неопходно.

За активности спортског карактера које се организују у хали: утакмице ученика Школе, утакмице ученика школа, одељењски старешина/предметни наставник дужан је да води ученике и да буде са њима док трају те активности, да обавести школског полицијаца/дежурну патролу полиције а може да ангажује и родитеље како би се побољшао ниво заштите и безбедности ученика, ако процени да је то неопходно.

За активности из става 2. овог члана одељењски старешина/предметни наставник може одлучити да забрани присуство публике ако процени да би присуство публике нарушило заштиту и безбедност ученика.

Члан 61.

Организовану прославу другарске вечери неопходно је пријавити ПУ Ниш, у циљу појачавања мера безбедности око Школе, и организовати дежурство наставника.

Одељењски старешина / предметни наставник је дужан да брине о безбедности ученика а може да ангажује и родитеље како би се побољшао ниво заштите и безбедности ученика, ако процени да је то неопходно.

Члан 62.

Уколико су наведене друге активности у организацији Града Ниша, Школа прихвата организацију али су одељењске старешине/предметни наставници дужни да воде ученике.

V ЗДРАВСТВЕНО-ХИГИЈЕНСКА ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ

1.Здравствено-хигијенска заштита и безбедност ученика

Члан 63.

Школа остварује здравствено-хигијенску заштиту и безбедност ученика.

Чистачи су дужни да редовно одржавају хигијену у просторијама Школе и школском дворишту уз примену атестиралих хигијенских средстава за одржавање хигијене и дезинфекцију, са прописаном опремом.

Чишћење и одржавање просторија и школског дворишта врши се перманентно, према распореду рада који утврђује директор и то:

- свакодневно брисање подова у ученионцима (пре почетка наставе, по завршетку наставе и по потреби),
- свакодневно брисање подова у тоалетима и ходницима (пре почетка наставе, по завршетку наставе, после великог одмора и увек по потреби),
- више пута у току дана чишћење тоалета средствима за дезинфекцију,
- редовно брисање од прашине са намештаја и опреме,
- проветравање ученионика пре почетка наставе и за великог време одмора,
- проветравање ходника и санитарних просторија пре почетка наставе, по завршетку великог одмора а по потреби и по завршетку малог одмора,
- проветравање канцеларија пре почетка радног времена,
- уклањање залепљених жвакајих гума, брисање цокле, гелендора, чишћене бетонске стазе и дворишног простора испред главног и споредних улаза, испред улаза у школско двориште,
- пражњење канти за отпад које се налазе у Школи и у дворишту Школе (сваког јутра, по завршетку великог одмора и увек када се укаже потреба),
- најмање два пута у школској години и по потреби, детаљно чисти просторије за које је задужена (подови, врати и опрема) - генерално чишћење,
- једном месечно бисање прозора и врата,
- редовно скидање паучине и брисање намештаја,
- помоћ домаћу у чишћењу снега и леда,
- редовно дежурање по распореду које одреди директор,
- обављање и других послова чистача.

Чистачи су обавезни да се придржавају наведеног плана чишћења Школе.

Чистачи су обавезни да се придржавају мера безбедности на раду и да употребљава прописана заштитна средства приликом обављања послова чишћења како не би угрозили себе и остала лица.

Члан 64.

Домар је задужен да редовно:

- контролише исправности инсталација грејања и да отклони недостатке,
- контролише исправности санитарних и других уређаја који могу да угрозе здравље и безбедност ученика (исправност славина, казанчића, бојлера, санитарија,) и да отклони недостатке,
- одржава објекат са посебном освртом на инсталације и инвентар Школе у исправном стању,
- чисти снег и лед испред улаза, стазе од школских капија до улаза у Школу, тротоар,

- води рачуна о исправности све опреме која се користи у настави и другим облицима образовно-васпитног рада (посебно опреме која се користи у настави физичког васпитања),
- одржава школско двориште: кошћење траве, орезивање дрвећа и друго,
- одржава ограду око школског дворишта (сечење зелене ограде, фарбање и варење ограде),
- у случају високих температура прска сумпором око ограде Школе ради растеривања змија и гмизаваца;
- врши поправку оштећених клупа, столица, врата и др.,
- врши поправку оштећене на зидовима у Школи (малтерише, кречи) и на фасади Школе;
- фарба оштећену столарију и китује прозоре;
- замењује неисправно осветљење, редовно контролише исправност паник светла,
- обавља и друге послове домаћа.

Обављање ових послова врши се по сменама, по распореду и задужењу који одреди директор.

Домар је обавезан да се придржава мера безбедности на раду и да употребљава прописана заштитна средства приликом обављања наведених послова како не би угрозио себе и остала лица. У случају да Школа не располаже одговарајућом заштитном опремом, дужан је да се обрати директору Школе ради набавке потребне опреме.

Члан 65.

Школа је дужна да по потреби, а најмање једном годишње изврши дератизацију, дезинсекцију и дезинфекцију.

2. Заштита и безбедност ученика у хигијени исхране

Члан 66.

Здравствену заштиту и безбедност ученика Школа остварује:

- редовном применом санитарних и дезинфекционах средстава,
- едукацијом ученика применом мера личне и опште хигијене,
- постављањем дозатора и контролом коришћења течног сапуна и средства за дезинфекцију,
- хигијеном исхране,
- редовним систематским прегледом ученика код педијатра и стоматолога,
- спровођењем мера санитарне инспекције,
- сарадњом са лекарима Дома здравља,
- сарадњом са школским стоматологом,
- сарадњом са запосленима у Предшколској установи „Пчелица“,
- осталим активностима у циљу заштите здравља ученика.

Члан 67.

У циљу обезбеђења здравствене заштите и безбедности ученика у хигијени исхране, сервир који ради у трпезарији Школе (запослени у предшколској установи „Пчелица“) дужан је да:

- обаве систематски преглед у складу са законским прописима,
- носи радно одело у складу са законским прописима,
- рад са храном обавља у складу са санитарним прописима,
- редовно врше дезинфекцију радних површина и посуђа,
- редовно одржава хигијену у трпезарији,
- обављају и друге послове важне за правилну дистрибуцију хране.

Члан 68.

У случају да Школа примети симптоме неке заразне болести или друге појаве које могу да угрозе здравље ученика: вашљивост, шуга и друго, директор је дужан да обавести: надлежну здравствену установу ради предузимања мера родитеља ученика.

Члан 69.

Одговорни за спровођење мера из области здравствено-хигијенске заштите и безбедности ученика су: директор, наставници, надлежни лекар, запослени у предшколској установи „Пчелица“, родитељи и сви запослени у домену свог посла.

3. Хигијена одевања

Члан 70.

Ученик и запослени су дужни да у Школу долазе прикладно одевени за радне активности.
Одећа и обућа мора бити чиста.

Под прикладним одевањем за радне активности подразумева се да:

- одећа мора да покрива стомак и рамена и не сме да буде провидна;
- не може се долазити у Школу у шорцевима и сукњама непримерене дужине;
- у Школу не може да се долази у папучама, а девојчицама није дозвољен долазак у обући са непримерено високим штиклама и платформама;
- није дозвољен долазак у Школу са пирсингом било које врсте, јер се тиме повећава могућност повређивања, посебно на часовима физичког васпитања;
- ученик мора да има посебне патике за улазак у салу за физичко васпитање и одговарајућу опрему за физичко васпитање;
- ученик мора да има одговарајућу опрему за рад у кабинетима где је то неопходно.

4. Едукација ученика и наставника

Члан 71.

Школа перманентно едукује ученике за развијање хигијенских навика, заштити здравља, препознавање заразних болести, болести зависности и слично и то: кроз часове одељењске заједнице, редовну наставу и слободне активности.

По потреби Школа може организовати и семинаре ради едукације запослених у Школи.

5. Друге активности у циљу обезбеђења здравља ученика

Члан 72.

У случају да постоји сумња да је ученик оболео или се примете симптоми неке заразне болести која се преноси уобичајеним контактима које могу да угрозе здравље ученика (богиње, заушке, грип, вашљивост, шуга и др.), одељењски старешина/наставник ће позвати родитеља, како би ученик био удаљен са часова.

У случају из става 1. овог члана директор је дужан да обавести: надлежну здравствену установу ради информисања и предузимања мера на спречавању заразе.

Ученик који болује од заразне болести из става 1. овог члана дужан је да остане на боловању до излечења.

Одребде става 1. до 3. овог члана односе се и на запослене у Школи.

VI МЕНТАЛНО-ХИГИЈЕНСКА ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ

Члан 73.

У циљу ментално-хигијенске заштите и безбедности ученика Школа предузима активности којима се остварује уважавање личности ученика, развијање хуманих односа у Школи, успостављање оптималног односа са родитељима и локалном самоуправом.

Запослени својим радом и понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 74.

У циљу развијања хуманих односа у Школи између ученика, између ученика и наставника, између запослених, Школа је дужна да све активности предузима на међусобној сарадњи, другарству, пријатељству, уважавању и поштовању личности и пристојом понашању.

Све активности које Школа предузима перманентно подстиче, подржава и развија кроз Ученички парламент у Школи, часове одељењске заједнице, часове грађанској васпитања, индивидуалне контакте са ученицима, групне ваннаставне активности, информације и друго.

Члан 75.

У циљу ментално-хигијенске заштите ученика Школа настоји да успостави оптималне и коректне односе са родитељима и професионалне односе са органима и лицима у локалној самоуправи и то кроз активности:

- правовремена информисаност и стална сарадња кроз родитељске састанке, Савет родитеља Школе, Школски одбор Школе, разне врсте едукације (трибине, предавања, радионице и слично),
- сарадња са Црвеним крстом, Центром за социјални рад, Секретаријатом за образовање, Секретаријатом за омладину и спорт, Институтом за јавно здравље (Центар за промоцију здравља),
- сарадња са ватрогасним друштвом,
- сарадња са културно-уметничким друштвима и организацијама које негују традицију и вредности са ових простора.

Члан 76.

Ментално-хигијенска заштита ученика остварује се:

- упознавањем ученика са Конвенцијом о правима детета, Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Правилником о блијским критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања, Правилником о поступању у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и врећања угледа, части и достојанства, Међународним стандардима за превенцију употреба дрога у раду са ученицима, Стручним упутством за планирање превенције употреба дрога код ученика,
- активним учешћем ученика у настави и другим облицима образовно-васпитног рада,
- активним учешћем ученика у доношењу Правила понашања Школе,
- укључивањем ученика у рад органа Школе, одељењских заједница,
- радом ученика у Ученичком парламенту Школе,
- коректним односом према сваком ученику без обзира на разлике,
- санкционисањем дискриминације, насиља, занемаривања, злостављања ученика, страначког организовања и деловања, повреде угледа части и достојанства,
- реализацијом програмских садржаја превенције малолетничке деликвенције, болести зависности,
- реализацијом програмских садржаја превенције електронског насиља,
- едукацијом наставника и стручних сарадника, родитеља, о решавању проблема и сукоба ученика,
- сарадњом са родитељима и органима локалне самоуправе у циљу предузимања активности на појачаном васпитном раду са ученицима.

Члан 77.

Поступак заштите у оквиру ментално-хигијенске безбедности ученика обухвата да:

- стручни сарадници сарађују са ученицима, родитељима, наставницима, центром за социјални рад и другим институцијама у случајевима када је ученик физички, емоционално или социјално угрожен;
- организују радионице, вршићачке едукације на тему болести зависности;
- развијају код ученика осећај међусобног уважавања, поштовања и толеранције,
- родитељи ученика су дужни да благовремено обавесте одељењског старешину уколико код ученика или у породици, постоји поремећај у понашању,
- наставници су дужни да се обрате одељењском старешини или педагозу Школе ако уоче да ученици имају проблеме које не могу сами реше.

Члан 78.

У оквиру одељенске заједнице ученици ће се едукувати о:

- хуманим међуљудским односима,
- умећу комуникације,
- толеранцији,
- сектама и
- другим облицима манипулативе и сл.

VII ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА ОД УПОТРЕБЕ ДРОГА

Члан 79.

Школа је обавезна да буде упозната са изгледом и дејством психоактивних супстанци како би их на време препознала и адекватно реаговала.

Школа је обавезна да предузме активности на превенцији употребе дрога: сарадња различитих тела и органа школе (Наставничко веће, Педагошки колегијум, одељењска већа, стручна већа за област предмета, Тим зазаштиту, Савет родитеља, Ученички парламент и други тимови и стручни активи у складу са Статутом Школе).

Школа је обавезна да повезује наставне и ваннаставне активности.

Школа је обавезна да се ослања на ресурсе локалне заједнице и укључује међусекторску сарадњу (сарадња са Секретаријатом за образовање, Секретаријатом за омладину и спорт, Институтом за јавно здравље (Центар за промоцију здравља), Домом здравља и др. здравственим установама, Полицијском управом, Центром за социјални рад, јединицом локалне самоуправе, струковним удружењима, спортом и културним удружењима и др.).

Школа је обавезна да поштује међународне стандарде превенције употребе дрога.

Члан 80.

Школа је у обавези да уради План превенције употребе дрога који је саставни део Годишњег програма здравствене заштите ученика, Годишњег плана рада Школе и Школског програма.

Планом превенције употребе дрога планира се реализација активности са ученицима, родитељима и наставницима, сарадња са другим институцијама и органима (МУП, Секретаријат за образовање, Секретаријат за омладину и спорт, Институт за јавно здравље (Центар за промоцију здравља), Центар за социјални рад и др.).

Члан 81.

У случају сумње на употребу дрога међу ученицима Школа организује одељењске заједнице и родитељске састанке.

На часовима одељењске заједнице потребно је планирати активности са ученицима на тему „превенција употребе дрога“.

На родитељском састанку родитељима се даје информација о томе да је у Школи, одељењу, примећена могућност присуства употребе дрога или различитог обрасца понашања које би могло резултирати таквом злоупотребом.

Члан 82.

Активности са ученицима се реализују у оквиру наставних и ваннаставних активности.

Међупредметне компетенције-одговорност за сопствено здравље, треба да се развија кроз све предмете (наставници треба да планирају на који начин развијају компетенцију доведећи је у везу и са исходима свог предмета).

Садржаји у вези са превенцијом употребе дрога посебно могу да се обрађују у оквиру предмета: свет око нас, природа и друштво, физичко и здравствено васпитање, биологија, грађанско васпитање, хемија, као и у оквиру српског језика и страних језика, историје, географије, ликовне културе.

Ваннаставне активности и секције у Школи треба да омогуће квалитетно провођење времена уз развијање личних потенцијала и јачања самопоуздања.

У складу са међународним стандардима Школа користи интерактивне облике рада прилагођене узрасту ученика: избегавања давања детаљних информација о различитим врстама дрога, избегавање контакта са излеченим зависницима у форми предавања, посета и др.

Школа је у обавези да континуирано ради на повећању резилентности ученика у односу на развијање различитих поремећаја понашања, вештинама одупирања социјалном притиску, емоционалној писмености, критичком размишљању и развоју самопоуздања кроз радионице („Школа без насиља“, „Учениница добре воље“, „Чувар осмеха“ и др.).

Члан 83.

Школа је дужна да планира стручно усавршавање наставника и стручних сарадника у циљу развијања компетенција за превентивни рад са ученицима и рад са родитељима.

Школа је обавезна да информише и остале запослене у вези са обавезама и процедуралним реаговањима у ситуацијама сумње или сазнане о употреби дрога.

Члан 84.

Активност са родитељима Школа планира у форми трибина, тематских родитељских састанака, радионица, рад у мањим групама и др. на нивоу одељења, разреда, Савета родитеља и представника Локалног савета родитеља.

Активности са родитељима се реализују кроз теме: Вештина родитељства, Улога родитеља у формирању самопоуздана деце, Улога породице у формирању здравих животних стилова, Комуникација родитеља и деце, Осмишљавање заједничког слободног времена, Утицај васпитних стилова у формирању личности детета и др.

Савет родитеља и представник Локалног савета родитеља укључују се у планирање активности и њихову организацију.

Школа може да укључи родитеље стручњаке из одређене области (лекаре, психијатре, психолога, полицијске инспекторе и др.) у реализацију појединачних активности са родитељима и ученицима (трибине, тематски родитељски састанци и др.) кроз радионице (Стресови и проблеми тинејџера, Јубав и границе, Колико добро познајемо једни друге, Одлучивање о правилима и одговорностима, Коришћење реченика које починују Ја се осећам, Ја када, Ја јер, Ја желим, Изградња позитивног односа, Увођење малих последица и задржавање смирености, велики проблем велике грешке, Задовољавање основних потреба и др.).

Члан 85.

Школа може да одабере програме, активности, пројекте које понуде друге установе, организације, удружења као и одговарајући стручњаци уз обавезу поштовања међународних стандарда превенције.

VIII САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 86.

У поступку прописивања и извршавања мера заштите и безбедности ученика, Школа сарађује са:

- Министарством просвете, науке и технолошког развоја - Школском управом,
- Министарством за саобраћај,
- Министарством за унутрашње послове - Полицијаска управа Ниш,
- Секретаријатом за образовање Града Ниша,
- Секретаријатом за омладину и спорт Града Ниша,
- Институтом за јавно здравље (Центар за промоцију здравља),
- Центром за социјални рад,
- Клиником за заштиту менталног здравља,
- другим установама чија је помоћ потребна у циљу заштите и безбедности ученика.

Члан 87.

Школа води евиденцију о редовном похађању наставе свих уписаних ученика.

Уколико ученик не похађа наставу или нередовно похађа наставу, Школа је дужна да обавести родитеља најкасније два дана од дана престанка похађања наставе, односно нередовног похађања наставе. Ако родитељ, по пријему обавештења не обезбеди да у року од три дана ученик настави редовно да похађа наставу, Школа одмах обавештава јединицу локалне самоуправе и надлежну установу социјалне заштите.

Члан 88.

У сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја - Школском управом Ниш Школа се стара да се настава и сви облици образовно-васпитног рада реализују без проблема и да свеукупни односи ученика и наставног процеса буду такви да ученици Школе буду заштићени од свих облика дискриминације, насиља, и злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања и деловања орагнизација које би својом делатношћу и деловањем угрозила права и безбедност, као и свих облика повреде угледа, части и достојанства ученика.

Члан 89.

Уз помоћ надлежних служби Министарства саобраћаја, Школа се стара да саобраћајна сигуларизација, препреке на тротоару у околини Школе буде постављена на начин на који ће се обезбедити максимална безбедност ученика приликом доласка и одласка из Школе.

Члан 90.

Сарадња Школе и Министарства за унутрашње послове - Полицијска управа Ниш, остварује се кроз свакодневни обилазак Школе и околине како би се контролисали услови за несметан рад Школе и спречио настанак потенцијалних проблема.

Школа сарађује са инспекторима за малолетничку деликвенцију којима Школа пријављује сваку ситуацију или понашање ученика којим се повређују забране прописане Законом а које може довести до деликвентног понашања, како би се спречила на време и тиме остварила безбедност других ученика Школе.

Члан 91.

Школа је дужна да пријави свако организовано путовање ученика ПУ Ниш - саобраћајној полицији како би проверили техничку исправност аутобуса и способност возача за вожњу, што доприноси појачању контроли на заштити и безбедности ученика за време путовања.

Члан 92.

Педагог у сарадњи са одељењским старешином остварује увид у породичне прилике ученика и када уочи промене у понашању и учењу ученика и констатује да постоји недовољна брига, насиље, злостављање у породици, обраће се Центру за социјални рад у циљу предузимања мера ради пружања помоћи ученика.

IX ТИМ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 93.

Школа има Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту) који остварује активности у области заштите и безбедности ученика у складу са надлежностима које су прописане Статутом Школе.

Тим за заштиту планира и реализује активности у сарадњи са Стручним активом за развојно планирање Школе и Тимом за самовредновање квалитета рада Школе.

1. Програм за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Члан 94.

Тим за заштиту остварује активности и на основу Програма заштите ученика од насиља.
Полазећи од тога да се свако насиље на ученицима може спречити Школа креира климу у којој се:

- учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности,
- не толерише насиље,
- не ћuti у вези са насиљем,
- развија одговорност свих,
- сви који имају сазнање о насиљу обавезују на поступање.

Члан 95.

Општи циљ Програма је унапређивање квалитета живота ученика применом:

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика,
- мере интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање.

Задаци на реализацији Програма су:

- 1) сензитизација запослених у Школе и ученика о проблему вршићачког насиља,
- 2) едукација о проблемима сваке врсте насиља, злостављања и занемаривања,
- 3) уочавање и међусобно информисање о случајевима вршићачког насиља у Школи,
- 4) тимски рад на смањењу количине насиља у Школи,
- 5) комуникација са надлежним службама: Центар за социјални рад, ПУ, здравствени центри и друге институције.

Члан 96.

Ради остваривања Програма и подизања нивоа безбедности у Школи је:

- 1) инсталација алармних система и видео надзор,
- 2) уведена обавеза одељењског старешине да идентификује ученике са ризичним понашањем и у сарадњи са педагошком континуираним и саветодавним радом помажу ученицима са потешкоћама које имају,
- 3) дефинисана процедура која се поштује у ситуацијама дешавања насиља или сумње на насиље тако што сазнања о догађају преносе одељењском старешини, дежурном наставнику, педагозу, директору уколико је то потребно а за теже облике насиља Школа позива школског полицијаца и по потреби Школа контактира друге установе,
- 4) уведена обавеза педагоза да периодично спроводе анкетирање ученика о насиљу и о резултатима анкете информишу се стручни органи Школе, Школски одбор, родитељи преко Савета родитеља, ученици на часовима одељењске заједнице.
- 5) уведена обавеза педагоза да воде евиденцију о случајевима насиља и да на крају полуодишишта и на крају наставне године у писаној форми сачини извештај о безбедности који се презентује стручним органима Школе, Школском одбору и Савету родитеља.

2. Информисање

Члан 97.

Циљ информисања је:

- 1) развијање осетљивости на решавање проблема насиља,
- 2) подизање нивоа обавештености свих интересних група о насиљу, његовим облицима и присутности у целини,
- 3) упозињавање са факторима који утичу на појаву насиља као и са мерама превенције.

Члан 98.

Циљне групе чине сви сегменти васпитно-образовног процеса: ученици, родитељи, наставници, стручни сарадници, као и остали запослени, Школски одбор и институције: Школска управа, Секретаријат за образовање, Секретаријат за омладину и спорт, Институт за јавно здравље (Центар за промоцију здравља), Центар за социјални рад, ПУ, локалне телевизије, Градска општина Медијана.

Члан 99.

Облици информисања су:

- 1) посебна огласана табла у холу Школе са именима и контакт телефонима чланова Тима за заштиту, телефонима дежурних служби, основним појмовима о насиљу и врстама насиља, корацима у интервенцији, превентивним активностима и актуелним информацијама,
- 2) интернет страница Школе,
- 3) часови одељењске заједнице,
- 4) родитељски састанци,
- 5) седнице Савета родитеља,
- 6) седнице одељењских већа, Наставничког већа, Педагошког колегијума, Стручног тима за развој школског програма,
- 7) седнице Школског одбора,
- 8) организовање трибина и предавања у сарадњи са стручњацима из других институција за запослене и родитеље.

Приликом свих видова информисања треба водити рачуна о поверљивости одређених информација и заштити приватност и прописима из области заштите података о личности.

3. Превентивне активности и носиоци превентивних активности

Члан 100.

Школа предузима превентивне активности и то:

- 1) упознавање са Посебним протоколом: први разред, Савет родитеља презентација „Насиље-врста и облици“ обевеза је одељењских старешина и Тима за заштиту на почетку сваке школске године,
- 2) вођење књиге дежурства обавеза је дежурних наставника од почетка школске године,
- 3) дефинисање правила понашања, последице непоштовања правила понашања и награде за посебно истицање у поштовању правила понашања: први разред и редефинисање правила понашања на нивоу Школе, обавеза је одељењских старешина једном а по потреби и више пута у току школске године.

4. Мере интервенције

Члан 101.

У случају дешавања или сумње на насиље Школа је прописала процедура реаговања чији су носиоци: одељењске старешине, дежурни наставници, педагог, Тим за заштиту.

1) Сазнање

Члан 102.

Сазнање о насиљу је први корак у заштити ученика.

2) Прекидање насиља

Члан 103.

Након добијања информације да се дешава насиље сваки запослени у Школи су обавези да реагују тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ.

3) Смиривање ситуације и прикупљање информација

Члан 104.

Смиривање ситуације и прикупљање информација је следећи корак у интервенисању који подразумева разговор са учесницима насиља.

Са учесницима насиља разговара дежурни наставник, одељењски старешина, по потреби педагог и/или чланови Тима за заштиту.

У решавању тежих облика насиљног понашања учествује: директор, школски полицијац или дежурна патрола.

Прикупљање информација има за циљ утврђивање релевантних чињеница тако што Школа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео записа.

4) Обавештавање родитеља, надлежних установа и предузимање хитних акција

Члан 105.

Одељењски старешина/педагог/чланови Тима за заштиту су обавезни да обавесте родитеље ученика о насиљном понашању.

Хитне акције се предузимају по потреби (пружање прве помоћи, лекарске помоћи, обавештавање полиције).

Директор има обавезу да контактира са надлежним службама уколико је то неопходно.

5) Договор о заштитним мерама

Члан 106.

На основу прикупљених информација и разговора, одељењски старешина, педагог (по потреби чланови Тима за заштиту, дежурни наставник, Ученички парламент, Школска управа, Центар за социјални рад, здравствена служба и

др.) договара мере заштите за учеснике насиља (било да су у питању насиљници или жртве насиља) са родитељима ученика, ради разјашњавања околности, анализирања чињеница, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности.

6) Праћење ефекта предузетих мера

Члан 107.

Одељењски старешина је обавезан да прати ефекте договорених мера и да о томе периодично или по потреби обавести чланове Тима за заштиту.

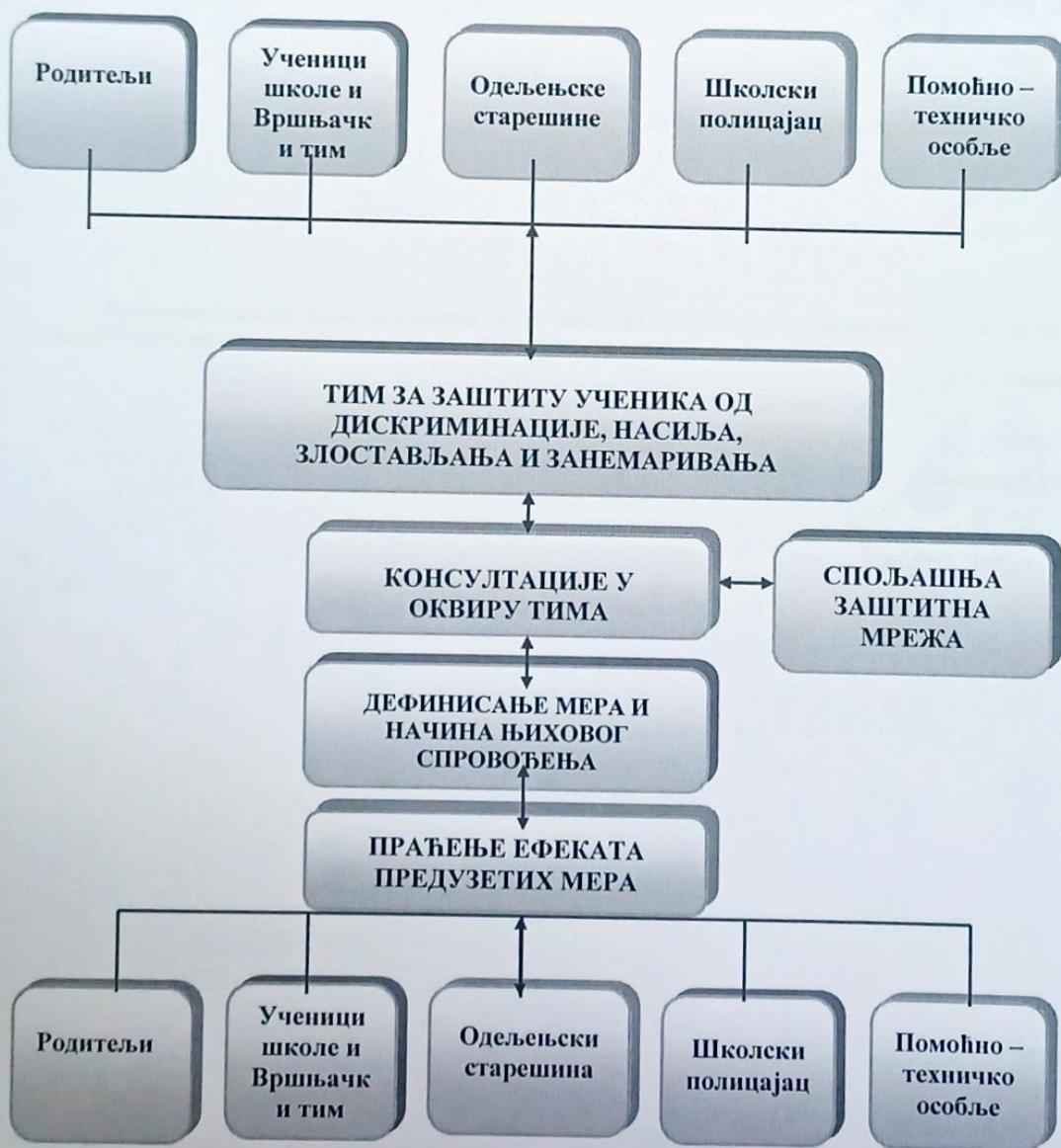
5. Документација, анализа и извештавање

Члан 108.

Евидентирање насиљног понашања, попуњава на посебном обрасцу одељењски старешина у сарадњи са педагогом и другим члановима Тима за заштиту.

Обрасце из става 1. овог члана чува педагог.

РАД ТИМА У ОКВИРУ УНУТРАШЊЕ ЗАШТИТНЕ МРЕЖЕ

X ОСИГУРАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 109.

Школа је обавезна да на почетку сваке школске године упозна родитеље са осигурањем ученика.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 110.

Даном ступања на снагу Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује Основна школа „Ћеле-кула“ Ниш, заведен под дел. бр. 610-199/1-2018-04 од 08.05.2018. године.

Члан 111.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Мирјана Василев
Miroslava Vasilev

Представник Секретаријата за образовање Града Ниша

Душко Арсенијевић
Dushko Arsenijević

Правилник је евидентиран деловодним бројем 610-348/1-2019-04 године, објављен је на огласној табли Школе дана 12.09.2019. године, и ступа на снагу дана 20.09.2019. године.

Секретар Школе

Александра Атанасковић
Aleksandra Atanasov

Садржај

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ - Чланови 1-9.

II ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У ОБЈЕКТУ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ

1. Заштита и безбедност од поступака других лица - Чланови 10-13.
2. Заштита и безбедност ученика у школском дворишту - Чланови 14-16.
3. Заштита и безбедност у објекту Школе - Члан 17.
4. Контрола уласка и изласка из Школе - Чланови 18-21.
5. Заштита и безбедност ученика за време наставе и других образовно-васпитних активности - Чланови 22-25.
6. Заштита и безбедност од болести и повреда - Чланови 26-28.
7. Заштита и безбедност од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава - Чланови - 29-41.
8. Права помоћ - Чланови 42-43.

III ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА НА ПУТУ ИЗМЕЂУ КУЋЕ И ШКОЛЕ - Чланови 44-47.

1. Предузимање других мера у циљу обезбеђивања физичке заштите и безбедности ученика - Чланови 48-52.

**IV ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ЗГРАДЕ ШКОЛЕ И ШКОЛСКОГ ДВОРИШТА, ЗА ВРЕМЕ
ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ
ШКОЛА - Члан 53.**

1. Заштита и безбедност ученика за време реализације екскурзија, наставе у природи, излета и сличних активности - Чланови 54-59.
2. Заштита и безбедност деце и ученика за време реализације других активности - Чланови 60-62.

V ЗДРАВСТВЕНО-ХИГИЈЕНСКА ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ

1. Здравствено-хигијенска заштита и безбедност деце и ученика - Члан 63.
2. Заштита и безбедност ученика у хигијени исхране - Чланови 66-69.
3. Хигијена одевања - Члан 70.
5. Едукација ученика и наставника - Члан 71.
6. Друге активности у циљу обезбеђења здравља ученика - Члан 72.

VI МЕНТАЛНО-ХИГИЈЕНСКА ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ - Чланови 73-78.

VII ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА ОД УПОТРЕБЕ ДРОГА - Чланови 79-85.

VIII САРАДЊА СА ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ - Чланови 86-92.

VIII ТИМ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА - Члан 93.

1. Програм за заштиту од насиља - Чланови 94-96.
2. Информисање - Чланови 97-99.
3. Превентивне активности и носиоци превентивних активности - Члан 100.
4. Мере интервенције - Чланови 101-107.
5. Документација, анализа и извештавање - Члан 108.

- РАД ТИМА У ОКВИРУ УНУТРАШЊЕ ЗАШТИТНЕ МРЕЖЕ

IX ОСИГУРАЊЕ УЧЕНИКА - Члан 109.

X ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ - Чланови 110-111.